

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

ДІЯЛЬНІСТЬ У РАМКАХ РЕФОРМИ ДЕРЖАВНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ (SOERA)

ВІДОБРАЖЕННЯ ЗБИТКІВ, ЗАВДАНИХ ВІЙНОЮ, У ФІНАНСОВІЙ ЗВІТНОСТІ

12 квітня 2023 року

Цю презентацію підготовлено за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (USAID), наданої від імені народу Сполучених Штатів Америки. Відповідальність за зміст цієї презентації, який необов'язково відображає погляди USAID, Уряду Сполучених Штатів Америки, несе виключно компанія ТОВ «Делойт Консалтинг».

СПІКЕРИ

Артур Огаджанян

Партнер департаменту
корпоративних фінансів
«Делойт» в Україні

aohadzhanyan@deloitte.ua

Віталій Башкатов

Директор департаменту аудиту
«Делойт» в Україні

vbashkatov@deloitte.ua

Василь Дробот

Директор податково-
юридичного департаменту
«Делойт» в Україні

vdrobot@deloitte.ua

Валентина Бобошко

Старша менеджерка податково-
юридичного департаменту
«Делойт» в Україні

vboboshko@deloitte.ua

ПИТАННЯ ДЛЯ РОЗГЛЯДУ

- 01 Обґрунтування принципу безперервності діяльності
- 02 Відображення в звітності знищених/пошкоджених активів та активів на окупованих територіях
- 03 Зменшення корисності (impairment)/переоцінка (revaluation) активів
- 04 Податкові ризики при списанні та класифікації витрат
- 05 Вилучення майна під час воєнного стану
- 06 Компенсація збитків від військової агресії контрагентами/контрагентам
- 07 Зміна умов договорів внаслідок військової агресії
- 08 Презентація витрат, пов'язаних з військовою агресією, у звіті про прибутки або збитки
- 09 Розкриття інформації про наслідки військової агресії у примітках до фінансової звітності
- 10 Запитання/відповіді

ОБҐРУНТУВАННЯ ПРИНЦИПУ БЕЗПЕРЕРВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ

ОБҐРУНТУВАННЯ ПРИНЦИПУ БЕЗПЕРЕРВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ

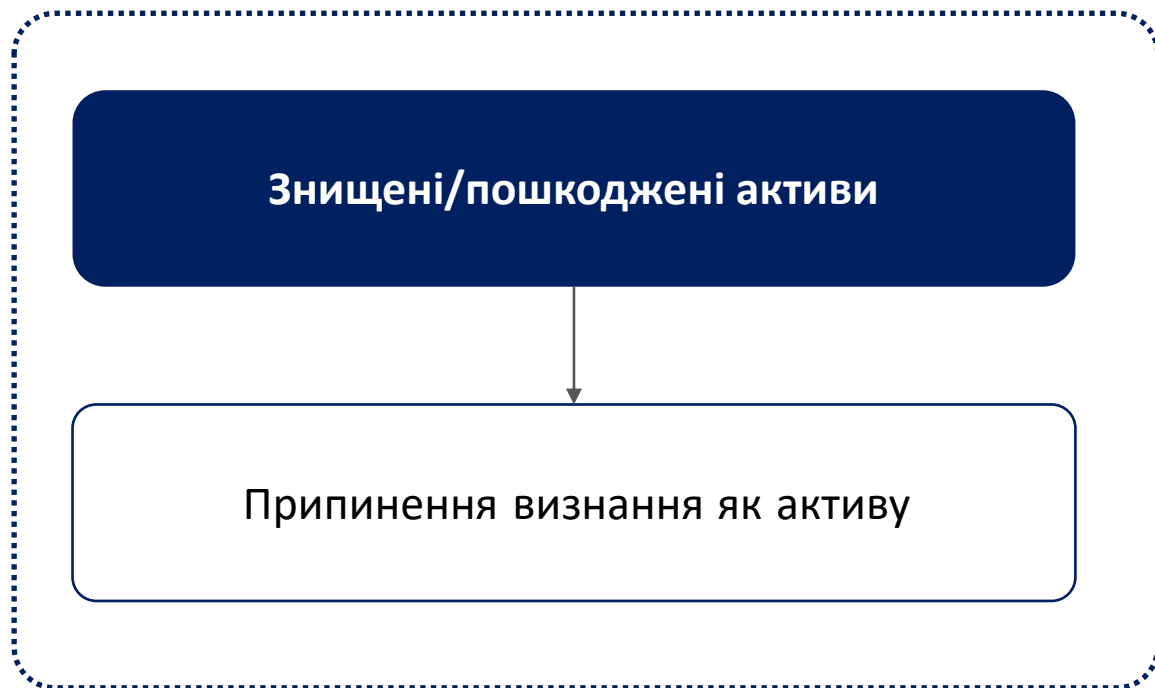
Безперервність діяльності – один із фундаментальних принципів підготовки фінансової звітності

Напрями аналізу:

- Доходи та витрати підприємства в розрізі основних напрямів діяльності
- Ланцюги постачання сировини/продукції
- Якість дебіторської заборгованості та вплив на очікувані кредитні збитки
- Ліквідність та можливість підприємства виконувати свої зобов'язання
- Адекватність капіталу та інші регуляторні вимоги
- Географія ключових активів
- Оцінка зменшення корисності активів
- Забезпечення достатньої кількості персоналу та можливості його роботи

ВІДОБРАЖЕННЯ В ЗВІТНОСТІ ЗНИЩЕНИХ/ ПОШКОДЖЕНИХ АКТИВІВ ТА АКТИВІВ НА ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЯХ

ВІДОБРАЖЕННЯ В ЗВІТНОСТІ ЗНИЩЕНИХ/ПОШКОДЖЕНИХ АКТИВІВ ТА АКТИВІВ НА ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЯХ

ЗМЕНШЕННЯ КОРИСНОСТІ (IMPAIRMENT)/ ПЕРЕОЦІНКА (REVALUATION) АКТИВІВ

ЗМЕНШЕННЯ КОРИСНОСТІ (IMPAIRMENT)/ПЕРЕОЦІНКА (REVALUATION) АКТИВІВ

Кінець звітної періоду (рік, квартал)

Ознаки зменшення корисності

Необхідність переоцінки

Сума очікуваного відшкодування активу

Чи відрізняється балансова вартість основних засобів суттєво від тієї, що була б визначена із застосуванням справедливої вартості?

Справедлива вартість
мінус витрати на
вибуття

Вартість при
використанні

ПОДАТКОВИЙ ВПЛИВ НА РЕЗУЛЬТАТИ ЗНЕЦІНЕННЯ, СПИСАННЯ ТА НА КЛАСИФІКАЦІЮ ВИТРАТ

Податок на прибуток підприємств		Податок на додану вартість (ПДВ)
Основні засоби	Зменшення корисності/уцінка	
	Витрати не можуть бути віднесені на витрати для цілей податку на прибуток у періоді визнання. Формується відстрочений податковий актив	Не є об'єктом оподаткування ПДВ
	Списання	
	Витрати для цілей податку на прибуток формуються на основі балансової вартості в податковому обліку	За наявності необхідних документів – не обкладається ПДВ
Запаси	Створення резерву	
	Витрати не можуть бути віднесені на витрати для цілей податку на прибуток у періоді визнання. Формується відстрочений податковий актив	Не є об'єктом оподаткування ПДВ
	Списання	
	Такий самий підхід, як і в бухгалтерському обліку	За наявності необхідних документів – не обкладається ПДВ

ДОКУМЕНТИ, НЕОБХІДНІ ДЛЯ ЗАСТОСУВАННЯ ПДВ-ПІЛЬГИ ПРИ СПИСАННІ АКТИВІВ, ЩО БУЛИ ЗНИЩЕНІ ВНАСЛІДОК БОЙОВИХ ДІЙ

01

СЕРТИФІКАТ ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВОЇ ПАЛАТИ УКРАЇНИ
під кожен окрему подію (якщо можливо)

02

АКТИ ДСНС/ОРГАНІВ МІСЦЕВОЇ ВЛАДИ
про руйнування/знищення майна

03

ІНВЕНТАРИЗАЦІЙНІ ДОКУМЕНТИ
акти інвентаризації основних засобів/запасів

04

ІНШІ ДОКУМЕНТИ
що можуть підтвердити факт знищення, неможливість використання товарів/основних засобів/запасів

ПОДАТКОВІ РИЗИКИ ПРИ СПИСАННІ ТА КЛАСИФІКАЦІЇ ВИТРАТ

ПОДАТКОВІ РИЗИКИ ПРИ СПИСАННІ ТА КЛАСИФІКАЦІЇ ВИТРАТ

Визнання основних засобів негосподарськими

Податок на прибуток: за звичайних обставин не повинно виникнути жодних наслідків.

ПДВ: у разі, якщо основні засоби були придбані з ПДВ-кредитом, у зв'язку з їх використанням у негосподарській діяльності може бути нараховане зобов'язання з ПДВ у розмірі 20%.

Оскарження підходу до відображення в бухгалтерському обліку

Податок на прибуток: ефект має дорівнювати 0 (тільки якщо податкові органи не застосують фіскальний підхід і одночасно не оскаржують нарахування резерву та не збільшать фінансовий результат на залишкову вартість основного засобу), однак відстрочений податковий актив втрачається.

ПДВ: нарахування 20% ПДВ на залишкову вартість.

Відсутність достатнього пакету документів при списанні активу

Податок на прибуток: податкові органи можуть оскаржити такі списання та податкові витрати.

ПДВ: неможливість застосування пільг та необхідність донарахування ПДВ.

Вимога списати основні засоби через невідповідність визначенню активу

Податок на прибуток: загалом тимчасова різниця (якщо вона є) повинна бути реалізована, але податкові органи можуть вимагати збільшення фінансового результату на залишкову вартість без одночасного зменшення.

ПДВ: нарахування 20% ПДВ на залишкову вартість.

ВИЛУЧЕННЯ МАЙНА ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

ВИЛУЧЕННЯ МАЙНА ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

Види примусового вилучення майна

Попереднє повне відшкодування

Баланс:

- Втрата контролю над активами – списання з балансу. Визнання відшкодування отриманого або до отримання.

Звіт про прибутки або збитки:

- Визнання фінансового результату від вибуття активів.

Податки:

- Компенсація є предметом оподаткування податком на прибуток та ПДВ.
- Витрати підлягають вирахуванню для цілей податку на прибуток.

Наступне повне відшкодування

Баланс:

- Втрата контролю над активами – списання з балансу. Розкриття інформації в примітках про умовний актив.

Звіт про прибутки або збитки:

- Визнання збитку від вибуття активів.

Податки:

- Витрати підлягають вирахуванню для цілей податку на прибуток.
- У загальному порядку ПДВ-зобов'язання виникає в момент отримання компенсації.

Без відшкодування вартості майна

Баланс:

- Втрата контролю над активами – списання з балансу.

Звіт про прибутки або збитки:

- Визнання збитку від вибуття активів.

Податки:

- Витрати підлягають вирахуванню для цілей податку на прибуток.
- У загальному порядку ПДВ-зобов'язання не виникає.

КОМПЕНСАЦІЯ ЗБИТКІВ ВІД ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ КОНТРАГЕНТАМИ/КОНТРАГЕНТАМ

КОМПЕНСАЦІЯ ЗБИТКІВ ВІД ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ КОНТРАГЕНТАМИ/КОНТРАГЕНТАМ

Компенсації контрагентам

Зобов'язання компенсувати збитки

Так ↓

Можливість достовірної оцінки

Так ↙

Зобов'язання та витрати в звітності

Ні ↘

Умовне зобов'язання

Ні ↓

Витрати та зобов'язання з компенсації не визнаються

Компенсації від контрагентів

Умовний актив

Цілковита впевненість

Актив та дохід

ПОДАТКОВИЙ ВПЛИВ НА КОМПЕНСАЦІЮ КОНТРАГЕНТАМИ/КОНТРАГЕНТАМ

Податок на прибуток		Податок на додану вартість (ПДВ)
Прощення заборгованості	За реалізовані товари/послуги	
	Податкові витрати відсутні	Відсутні наслідки
	Аванс постачальнику	
	Податкові витрати відсутні	Компанія, ймовірно, не матиме можливості визнати податковий кредит з ПДВ
Забезпечення (за наявності достатніх доказів)	Витрати не можуть бути віднесені на витрати для цілей податку на прибуток підприємств у періоді визнання. Формується відстрочений податковий актив	Не є об'єктом оподаткування ПДВ
Фінансова допомога*	Такий самий підхід, як і в бухгалтерському обліку. Існує ризик застосування принципу «превалювання змісту над формою»	Не є об'єктом оподаткування ПДВ

* Існують обмеження у разі надання фіндопомоги на користь збиткових пов'язаних сторін.

ЗМІНА УМОВ ДОГОВОРІВ ВНАСЛІДОК ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ

ЗМІНА УМОВ ДОГОВОРІВ ВНАСЛІДОК ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ

Вихід із контракту

Збиткові контракти

**Ймовірність отримання компенсації
за реалізовані товари/послуги**

Момент визнання доходів

**ПРЕЗЕНТАЦІЯ ВИТРАТ, ПОВ'ЯЗАНИХ З
ВІЙСЬКОВОЮ АГРЕСІЄЮ, У ЗВІТІ ПРО ПРИБУТКИ
АБО ЗБИТКИ**

ПРЕЗЕНТАЦІЯ ВИТРАТ, ПОВ'ЯЗАНИХ З ВІЙСЬКОВОЮ АГРЕСІЄЮ, У ЗВІТІ ПРО ПРИБУТКИ АБО ЗБИТКИ

Класифікація витрат за функціями

Дохід від звичайної діяльності

Собівартість реалізації

Валовий прибуток

Інші доходи

Витрати на збут

Адміністративні витрати

Інші операційні витрати

Прибуток (збиток) від операційної діяльності

Очікувані кредитні збитки

Втрати, пов'язані з
пошкодженням/псуванням запасів

Нерозподілені виробничі накладні
витрати

Виплати працівникам

РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО НАСЛІДКИ ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ У ПРИМІТКАХ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО НАСЛІДКИ ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ У ПРИМІТКАХ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Суттєві невизначеності, які можуть спричинити значний сумнів щодо здатності підприємства продовжувати діяльність на безперервній основі:

- інформація про вже відомі наслідки війни для підприємства;
- різні сценарії розвитку подій, що розглядалися;
- вжиття заходів керівництвом для покращення ліквідності;
- будь-які зміни після звітної дати щодо ліквідності, зокрема укладення нових кредитних угод або продовження наявних угод;
- необхідність структурних змін, щоб забезпечити продовження діяльності на безперервній основі.

Запаси:

- сума списання запасів, обставини, що призвели до цього, та стаття звіту про прибутки або збитки, до яких включена сума списання запасів.

Зменшення корисності основних засобів:

- сума збитків від зменшення корисності (або їх сторнування), визнаних у звіті про прибутки або збитки протягом періоду, а також статтю (статті) звіту про прибутки або збитки, до яких включають ці збитки від зменшення корисності.
- події та обставини, які спричинили визнання або сторнування збитку від зменшення корисності.

Інші розкриття:

- забезпечення – опис сутності забезпечення і визначення очікуваного часу вибуття економічних вигод.
- умовні активи – розкриття їхньої сутності в примітках.
- судження управлінського персоналу щодо застосування облікових політик.
- операційне середовище – умови, в яких здійснюється господарська діяльність підприємства.

ЗАПИТАННЯ/ВІДПОВІДІ